

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja

Druk nr 2097

**SPRAWOZDANIE
KOMISJI ŁĄCZNOŚCI Z POLAKAMI ZA GRANICĄ**

**o rządowym projekcie ustawy Karta Polaka
(druk nr 1957)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 Regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierował w dniu 24 sierpnia 2007 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Łączności z Polakami za Granicą do pierwszego czytania.

Komisja Łączności z Polakami za Granicą po przeprowadzeniu pierwszego czytania i rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 28 sierpnia 2007 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Komisja – zgodnie z art. 43 ust. 3 Regulaminu Sejmu – przedstawia na żądanie wnioskodawców, następujące wnioski mniejszości:

- 1) w art. 6 w ust. 1 dodać pkt 6 w brzmieniu:
„6) pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.”;
- **posłowie J.Fabisiak i A. Czuma**

- 2) w art. 7 ust. 2 nadać brzmienie:
„Karta Polaka nie jest dokumentem uprawniającym do przekraczania granicy Rzeczypospolitej Polskiej.”;
- **posłowie J.Fabisiak i A. Czuma**

- 3) w art. 13 w ust. 3:
 - a) po pkt 8 dodać pkt w brzmieniu:
„,...) dokumenty potwierdzające znajomość języka polskiego;”;

 - b) po pkt 8 dodać pkt ... w brzmieniu:
„,...) dokumenty stanowiące dowody kultywowania kultury polskiej.”;

- **poseł J. Fabisiak**

4) w art. 13 ust. 7 nadać brzmienie:

„7. Oceny znajomości języka polskiego dokonuje komisja certyfikacyjna.”

- **poseł J. Fabisiak**

Warszawa, dnia 28 sierpnia 2007 r.

Przewodniczący Komisji i Sprawozdawca

/-/ Stanisław Zadora

USTAWA
z dnia 2007 r.

o Karcie Polaka¹⁾

realizując postanowienia Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie udzielania pomocy Polakom zamieszkałym za granicą w zachowaniu ich związków z narodowym dziedzictwem kulturalnym,

wypełniając moralny obowiązek wobec Polaków na Wschodzie, którzy na skutek zmiennych losów naszej Ojczyzny utracili obywatelstwo polskie,

spełniając oczekiwania tych, którzy polskimi obywatelami nigdy wcześniej nie byli lecz, ze względu na swoje poczucie tożsamości narodowej pragną uzyskać potwierdzenie przynależności do Narodu Polskiego,

w celu wzmocnienia więzi łączących Polaków na Wschodzie z Macierzą oraz wspierając ich starania o zachowanie języka polskiego oraz kultywowanie tradycji narodowej,

postanawia się, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa uprawnienia osoby, której przyznano Kartę Polaka, zwanej dalej „posiadaczem Karty Polaka”, zasady przyznawania, utraty ważności i unieważniania Karty Polaka oraz właściwość i tryb postępowania organów w tych sprawach.

Art. 2.

1. Karta Polaka może być przyznana osobie, która deklaruje przynależność do Narodu Polskiego i spełni łącznie następujące warunki:

¹⁾Niniejszą ustawą zmienia się: ustawę z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawę z dnia 7 września 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym.

- 1) wykaże swój związek z polskością przez przynajmniej podstawową znajomość języka polskiego, który uważa za język ojczysty, oraz znajomość i kultywowanie polskich tradycji i zwyczajów;
 - 2) w obecności konsula Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „konsulem”, lub upoważnionego pracownika organizacji, o której mowa w art. 15 ust. 1, złoży pisemną deklarację przynależności do Narodu Polskiego;
 - 3) wykaże, że co najmniej jedno z jej rodziców lub dziadków albo dwoje pradziadków było narodowości polskiej lub posiadało obywatelstwo polskie, albo przedstawi zaświadczenie organizacji polskiej lub polonijnej działającej na terenie jednego z państw, o których mowa w ust. 2, potwierdzające aktywne zaangażowanie w działalność na rzecz języka i kultury polskiej lub polskiej mniejszości narodowej przez okres co najmniej ostatnich trzech lat.
2. Karta Polaka może być przyznana wyłącznie osobie posiadającej w dniu złożenia wniosku o wydanie Karty Polaka obywatelstwo Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżańskiej, Republiki Białoruś, Republiki Estońskiej, Gruzji, Republiki Kazachstanu, Republiki Kirgiskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej, Republiki Tadżykistanu, Turkmenistanu, Ukrainy albo Republiki Uzbekistanu.
 3. Karta Polaka może być także przyznana osobie będącej obywatelem jednego z państw, o których mowa w ust. 2, której polskie pochodzenie zostało prawomocnie stwierdzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 532, z 2005 r. Nr 94, poz. 788 oraz z 2006 r. Nr 249, poz. 1828).
 4. Karta Polaka może być przyznana wyłącznie osobie nieposiadającej obywatelstwa polskiego albo zezwolenia na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3.

1. Karta Polaka jest dokumentem potwierdzającym przynależność do Narodu Polskiego.
2. Karta Polaka poświadcza uprawnienia wynikające z niniejszej ustawy.

Art. 4.

1. Do postępowań w sprawach uregulowanych w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.²⁾), jeżeli niniejsza ustawa nie stanowi inaczej.
2. Do postępowań w sprawach należących do właściwości konsułów stosuje się przepisy ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsułów Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 215, poz. 1823 oraz z 2004 r. Nr 173, poz. 1808).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 169, poz. 1387 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 78, poz. 682, Nr 181, poz. 1524 i Nr 64, poz. 565.

Rozdział II

Uprawnienia posiadacza Karty Polaka

Art. 5.

1. Posiadacz Karty Polaka może ubiegać się o zwolnienie z opłaty za wydanie wizy pobytowej długoterminowej uprawniającej do wielokrotnego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub refundację tej opłaty.
2. Refundacja, o której mowa w ust. 1, jest finansowana z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zagranicznych.
3. Refundacja, o której mowa w ust. 1, jest dokonywana za pośrednictwem właściwego konsula.

Art. 6.

1. Posiadacz Karty Polaka ma prawo do:
 - 1) podejmowania i odbywania studiów, studiów doktoranckich oraz innych form kształcenia, a także uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.³⁾);
 - 2) korzystania z form kształcenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 7 września 1999 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁴⁾);
 - 3) korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej w stanach nagłych w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.⁵⁾), chyba że umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, przewiduje zasady bardziej korzystne;
 - 4) ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, z późn. zm.⁶⁾);

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043 i Nr 227, poz. 1658.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 273.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 132, poz. 1110, Nr 138, poz. 1154, Nr 157, poz. 1314, Nr 164, poz. 1366, Nr 169, poz. 1411 i Nr 179, poz. 1485 oraz z 2006 r. Nr 75, poz. 519, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 143, poz. 1030, Nr 170, poz. 1217, Nr 191, poz. 1410, Nr 227, poz. 1658 i Nr 249, poz. 1824.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 137, poz. 1304, Nr 149, poz. 1452 i Nr 203, poz. 1966, z 2005 r. Nr 90, poz. 756 i Nr 180, poz. 1497 oraz z 2006 r. Nr 141, poz. 1011 i Nr 249, poz. 1824.

- 5) bezpłatnego wstępu do muzeów państwowych.
2. Posiadacz Karty Polaka lub osoba, której stwierdzono pochodzenie polskie zgodnie z ustawą o repatriacji, korzysta z pierwszeństwa przy ubieganiu się o pomoc finansową udzielaną osobom fizycznym ze środków budżetu państwa lub budżetów samorządów terytorialnych przeznaczonych na wspieranie Polaków za granicą.
 3. Posiadacz Karty Polaka podejmujący kształcenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zachowuje prawo do ubiegania się o stypendia i inną pomoc przewidzianą dla cudzoziemców w odrębnych przepisach.
 4. Przepis ust. 1 pkt 3 nie ma zastosowania do osób uprawnionych do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Art. 7.

1. Przyznanie Karty Polaka nie oznacza nabycia polskiego obywatelstwa ani stwierdzenia polskiego pochodzenia w rozumieniu odrębnych przepisów.
2. Karta Polaka nie jest dokumentem uprawniającym do przekraczania granicy ani do osiedlenia się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 8.

Koszty świadczeń opieki zdrowotnej, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3, są finansowane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Rozdział III

Rada do Spraw Polaków na Wschodzie

Art. 9.

1. Tworzy się Radę do Spraw Polaków na Wschodzie.
2. Rada do Spraw Polaków na Wschodzie, zwana dalej „Radą”, jest organem administracji publicznej rozpatrującym odwołania od decyzji, o których mowa w art. 19 i 20.
3. Radzie przysługują uprawnienia organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego.
4. Rada jest także organem właściwym w sprawach wznowienia postępowania, uchylecia, zmiany lub stwierdzenia nieważności wydanych przez siebie decyzji lub postanowień.
5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) wewnętrzną organizację i tryb pracy Rady, w tym tryb podejmowania decyzji,
 - 2) tryb wyboru, uprawnienia i obowiązki przewodniczącego Rady,

- 3) wysokość wynagrodzenia przysługującego członkom Rady za udział w pracach Rady oraz sposób pokrywania pozostałych wydatków związanych z pracami Rady,
 - 4) zasady prowadzenia centralnego rejestru, o którym mowa w art. 23 ust. 4 – uwzględniając zakres zadań Rady oraz konieczność ich sprawnego i terminowego wykonywania.
6. Obsługę administracyjną i kancelaryjną Rady zapewnia Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.
 7. Działalność Rady jest finansowana z budżetu państwa, z rozdziału dotyczącego Rady do Spraw Polaków na Wschodzie, z części dotyczącej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.
 8. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, warunki organizacyjne wykonywania obsługi Rady, uwzględniając charakter jej zadań.

Art. 10.

1. W skład Rady wchodzi 6 członków powoływanych przez Prezesa Rady Ministrów na pięcioletnią kadencję spośród osób wyróżniających się wiedzą i doświadczeniem z zakresu spraw dotyczących Polonii i Polaków za granicą. Co najmniej połowa członków Rady powinna posiadać wyższe wykształcenie prawnicze.
2. Członkiem Rady może być osoba posiadająca obywatelstwo polskie i korzystająca z pełni praw publicznych oraz niekarana za przestępstwo popełnione umyślnie, ścigane z oskarżenia publicznego.

Art. 11.

1. Prezes Rady Ministrów może odwołać członka Rady przed upływem kadencji.
2. Prezes Rady Ministrów odwołuje członka Rady w przypadku prawomocnego skazania za przestępstwo popełnione umyślnie, ścigane z oskarżenia publicznego.
3. W przypadku odwołania członka Rady lub jego śmierci Prezes Rady Ministrów uzupełnia skład Rady, powołując, na miejsce opróżnione, nowego członka Rady na okres do końca kadencji.

Rozdział IV

Przyznawanie i unieważnianie Karty Polaka

Art. 12.

1. Przyznanie Karty Polaka następuje w drodze decyzji administracyjnej, na pisemny wniosek osoby ubiegającej się o jej wydanie, zwanej dalej „wnioskodawcą”, lub jej przedstawiciela ustawowego.
2. Organem właściwym w sprawie przyznania Karty Polaka jest konsul właściwy ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy.

3. Czynności wykonywane przez konsula w związku ze złożeniem przez wnioskodawcę wniosku i wydaniem decyzji o przyznaniu Karty Polaka są wolne od opłat konsularnych.

Art. 13.

1. Wniosek o wydanie Karty Polaka zawiera następujące dane:
 - 1) imię i nazwisko;
 - 2) datę i miejsce urodzenia;
 - 3) płeć;
 - 4) adres zamieszkania za granicą;
 - 5) obywatelstwo;
 - 6) narodowość;
 - 7) obywatelstwo i narodowość rodziców, dziadków lub pradziadków, jeżeli ich dane zostały wskazane przez osobę ubiegającą się o przyznanie Karty Polaka.
2. Wnioskodawca ma obowiązek przedstawić dokumenty i inne dowody potwierdzające spełnianie warunków, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2.
3. Dokumentami i dowodami, o których mowa w ust. 2, mogą być w szczególności:
 - 1) polskie dokumenty tożsamości;
 - 2) akty stanu cywilnego lub ich odpisy, metryki chrztu, świadectwa szkolne lub inne dokumenty potwierdzające związek z polskością;
 - 3) dokumenty potwierdzające odbycie służby wojskowej w polskich formacjach wojskowych;
 - 4) dokumenty potwierdzające fakt deportacji lub uwięzienia, zawierające wpis informujący o polskim pochodzeniu;
 - 5) dokumenty o rehabilitacji osoby deportowanej, zawierające wpis informujący o polskim pochodzeniu;
 - 6) zagraniczne dowody tożsamości zawierające informacje na temat narodowości polskiej ich posiadacza;
 - 7) zaświadczenie organizacji polskiej lub polonijnej działającej na terenie jednego z państw, o których mowa w art. 2 ust. 2, potwierdzające aktywne zaangażowanie w działalność na rzecz języka i kultury polskiej lub polskiej mniejszości narodowej;
 - 8) prawomocna decyzja w sprawie stwierdzenia polskiego pochodzenia, wydana zgodnie z przepisami ustawy o repatriacji.
4. Prezes Rady Ministrów ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” wykaz organizacji polskich lub polonijnych uprawnionych do wystawiania zaświadczeń, o których mowa w ust. 3 pkt 7.
5. W przypadku osób, o których mowa w art. 2 ust. 3, właściwy organ wydaje decyzję o przyznaniu Karty Polaka na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 2 pkt 8.

6. W odniesieniu do wnioskodawcy szczególnie zasłużonego dla Rzeczypospolitej Polskiej konsul może wydać decyzję o przyznaniu Karty Polaka bez konieczności przedstawiania przez wnioskodawcę dokumentów, o których mowa w ust. 3.
7. Oceny znajomości języka polskiego dokonuje, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 2, konsul podczas rozmowy z wnioskodawcą.

Art. 14.

Do wniosku o przyznanie Karty Polaka wnioskodawca dołącza kopię ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość.

Art. 15.

1. Prezes Rady Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, wykaz organizacji pozarządowych posiadających osobowość prawną i prowadzących działalność w zakresie pomocy osobom narodowości polskiej zamieszkałym na terenie państw, o których mowa w art. 2 ust. 2, uprawnionych do przyjmowania i przekazywania właściwemu konsulowi wniosków o przyznanie Karty Polaka.
2. W przypadku składania wniosku za pośrednictwem organizacji, o której mowa w ust. 1, oceny znajomości języka polskiego dokonuje upoważniony pracownik organizacji podczas rozmowy z wnioskodawcą.
3. Organizacja, o której mowa w ust. 1, przekazuje niezwłocznie właściwemu konsulowi otrzymany wniosek wraz z oceną znajomości języka polskiego wnioskodawcy.

Art. 16.

1. Małoletniemu przyznaje się Kartę Polaka na wniosek rodziców, gdy:
 - 1) oboje rodzice posiadają Kartę Polaka;
 - 2) jeden z rodziców posiada Kartę Polaka – za zgodą drugiego z rodziców wyrażoną w oświadczeniu złożonym przed konsulem, chyba że drugiemu z rodziców nie przysługuje władza rodzicielska.
2. Przyznanie Karty Polaka małoletniemu, który ukończył 16 lat, może nastąpić jedynie za jego zgodą.

Art. 17.

1. Karta Polaka jest ważna przez okres 10 lat od dnia jej przyznania, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. Jeżeli najpóźniej na 3 miesiące przed terminem utraty ważności Karty Polaka jej posiadacz złoży wniosek o przedłużenie ważności, ważność Karty Polaka jest przedłużana na okres kolejnych 10 lat.
3. Karta Polaka przyznana małoletniemu traci ważność po upływie roku od dnia uzyskania przez niego pełnoletności.

4. Jeżeli po uzyskaniu pełnoletności, najpóźniej na 3 miesiące przed terminem, o którym mowa w ust. 3, posiadacz złoży wniosek o przedłużenie ważności, ważność Karty Polaka jest przedłużana na okres 10 lat.
5. Karta Polaka traci ważność z chwilą nabycia obywatelstwa polskiego albo uzyskania zezwolenia na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 18.

1. Kartę Polaka, osobie, której ją przyznano, wydaje konsul.
2. Kartę Polaka wręcza konsul lub inna upoważniona przez niego osoba; jeżeli jest to możliwe wręczenie Karty Polaka następuje w sposób uroczysty.
3. Korzystanie z uprawnień, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3, wymaga okazania Karty Polaka oraz ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość jej posiadacza.
4. W przypadku zagubienia lub zniszczenia Karty Polaka konsul, na wniosek posiadacza, wydaje duplikat Karty Polaka.

Art. 19.

Konsul wydaje decyzję o odmowie przyznania Karty Polaka w przypadku, gdy:

- 1) wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 2, z zastrzeżeniem art. 13 ust. 6;
- 2) w postępowaniu o przyznanie Karty Polaka wnioskodawca złożył wniosek lub dołączył do niego dokumenty zawierające nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje, jak również gdy zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo, w celu użycia za autentyczny, podrobił lub przerobił dokument bądź takiego dokumentu jako autentycznego użył;
- 3) wnioskodawca repatriował się z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, na podstawie umów repatriacyjnych zawartych w latach 1944-1957 przez Rzeczpospolitą Polską albo przez Polską Rzeczpospolitą Ludową z Białoruską Socjalistyczną Republiką Radziecką, Ukraińską Socjalistyczną Republiką Radziecką, Litewską Socjalistyczną Republiką Radziecką i Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich, do jednego z państw będących stroną tych umów;
- 4) wnioskodawca nabył obywatelstwo polskie albo uzyskał zezwolenie na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) przemawiają za tym względy obronności, bezpieczeństwa albo ochrony porządku publicznego Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) wnioskodawca działa lub działał na szkodę podstawowych interesów Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 20.

1. Konsul, w drodze decyzji administracyjnej, z urzędu unieważnia Kartę Polaka w przypadku:

- 1) gdy po otrzymaniu Karty Polaka jej posiadacz zachowuje się w sposób uwłaczający Rzeczypospolitej Polskiej lub Polakom;
 - 2) gdy zachodzi jedna z przesłanek określonych w art. 19 pkt 2 i 4-6;
 - 3) zrzeczenia się Karty Polaka.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, posiadacz Karty Polaka niezwłocznie zwraca Kartę Polaka konsulowi, który ją wydał.

Art. 21.

1. Organem odwoławczym od decyzji, o których mowa w art. 19 i 20, jest Rada.
2. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem konsula w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji.

Art. 22.

Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór wniosku o przyznanie Karty Polaka,
 - 2) wzór Karty Polaka
- uwzględniając w szczególności dane, które muszą być zawarte we wniosku o wydanie Karty Polaka, oraz dane i informacje, jakie powinny być zawarte w Karcie Polaka.

Rozdział V

Rejestry i ewidencje

Art. 23.

1. Konsul prowadzi, w zakresie swojej właściwości, rejestr złożonych wniosków o przyznanie Karty Polaka, decyzji wydanych w tych sprawach oraz przyznanych i unieważnionych Kart Polaka.
2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, zawiera informację o wydanych decyzjach oraz następujące dane osób, którym przyznano albo odmówiono przyznania Karty Polaka, albo których Kartę Polaka unieważniono:
 - 1) imię i nazwisko;
 - 2) datę i miejsce urodzenia;
 - 3) płeć;
 - 4) adres zamieszkania za granicą;
 - 5) obywatelstwo;
 - 6) narodowość;
 - 7) obywatelstwo i narodowość rodziców, dziadków lub pradziadków, jeżeli ich dane zostały wskazane przez osobę ubiegającą się o przyznanie Karty Polaka.

3. Konsul przekazuje Radzie dane, o których mowa w ust. 2.
4. Rada prowadzi centralny rejestr przyznanych oraz unieważnionych Kart Polaka. Centralny rejestr zawiera dane, o których mowa w ust. 2.

Art. 24.

1. Dane, o których mowa w art. 23 ust. 2, są udostępniane za pośrednictwem urzędów teleinformatycznych, bez konieczności składania pisemnych wniosków, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi Agencji Wywiadu, konsulom oraz organom Policji i Straży Granicznej, w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań ustawowych tych organów.
2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia rejestru, o którym mowa w art. 23 ust. 1, i centralnego rejestru, o którym mowa w art. 23 ust. 4, okres przechowywania danych w rejestrach, sposób przetwarzania danych w nich zawartych, a także szczegółowe zasady przekazywania przez konsula danych do centralnego rejestru, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia wszystkim uprawnionym szybkiego do nich dostępu.

Rozdział VI

Zmiany w przepisach obowiązujących i przepisy końcowe

Art. 25.

W ustawie z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 215, poz. 1823 i z 2004 r. Nr 173, poz. 1808) po art. 25 dodaje się art. 25a w brzmieniu:

„Art. 25a. Konsul:

- 1) prowadzi postępowanie w sprawie przyznania Karty Polaka,
- 2) wydaje decyzje o przyznaniu, odmowie przyznania oraz unieważnieniu Karty Polaka,
- 3) wydaje Kartę Polaka,
- 4) przedłuża ważność Karty Polaka w przypadkach określonych w ustawie z dnia – o Karcie Polaka (Dz. U. Nr ..., poz.).”.

Art. 26.

W ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, z późn. zm.⁷⁾) w art. 4 w ust. 4 po pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 137, poz. 1304, Nr 149, poz. 1452 i Nr 203, poz. 1966, z 2005 r. Nr 90, poz. 756 i Nr 180, poz. 1497 oraz z 2006 r. Nr 141, poz. 1011 i Nr 249, poz. 1824.

„4) posiadacze ważnej Karty Polaka.”.

Art. 27.

W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁸⁾) w art. 94a w ust. 2 po pkt 3 dodaje się punkt 3a w brzmieniu:

„3a) osoby posiadające ważną Kartę Polaka;”.

Art. 28.

W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia – o Karcie Polaka (Dz. U. Nr ..., poz.).”;

2) w art. 13 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb finansowania z budżetu państwa świadczeń opieki zdrowotnej, o których mowa w ust. 1 i 2 oraz art. 12 pkt 1-5 i 9, uwzględniając zasady i sposób wydatkowania środków publicznych.”.

Art. 29.

W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.¹⁰⁾) w art. 43 wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 2 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) posiadacze ważnej Karty Polaka;”;

2) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym i członkowie ich rodzin oraz osoby, które posiadają ważną Kartę Polaka, posiadający środki finansowe niezbędne na pokrycie kosztów utrzymania podczas studiów, mogą podejmować i odbywać studia, studia doktoranckie oraz

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400, Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 273.

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 132, poz. 1110, Nr 138, poz. 1154, Nr 157, poz. 1314, Nr 164, poz. 1366, Nr 169, poz. 1411 i Nr 179, poz. 1485 oraz z 2006 r. Nr 75, poz. 519, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 143, poz. 1030, Nr 170, poz. 1217, Nr 191, poz. 1410, Nr 227, poz. 1658 i Nr 249, poz. 1824.

¹⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043 i Nr 227, poz. 1658.

inne formy kształcenia, a także uczestniczyć w badaniach naukowych i pracach rozwojowych na zasadach obowiązujących obywateli polskich, z tym że osobom tym nie przysługuje prawo do stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych, stypendium mieszkaniowego, stypendium na wyżywienie i zapomóg, albo na zasadach określonych w ust. 3 i 4.”.

Art. 30.

Ustawa wchodzi w życie po upływie roku od dnia ogłoszenia.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Tomasz Nowakowski

Min. TN ~~117~~ /07/DP/bwb

Warszawa, **31 10 2007** r.

Pan Poseł
Stanisław Zadora
Przewodniczący Komisji Łączności z
Polakami za Granicą
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej do sprawozdania Komisji Łączności z Polakami za Granicą o rządowym projekcie ustawy Karta Polaka (druk nr 1957) wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494, z późn. zm.) oraz w związku z art. 42 ust. 4 Regulaminu Sejmu przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Tomasza Nowakowskiego, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

Szanowny Panie Przewodniczący!

W związku z przedłożonym sprawozdaniem (druk nr 2097), uprzejmie informuję, iż nie zgłaszam uwag.

Odnosząc się do projektu ustawy, pozwalam sobie wyrazić następującą opinię.

Projekt ustawy – Karta Polaka wprowadza nowy dokument, który ma za zadanie potwierdzać „przynależność do Narodu Polskiego”. Karta Polaka może zostać przyznana osobie nie posiadającej obywatelstwa polskiego, która jest obywatelem kraju, wskazanego w art. 2 ust. 2 projektu, w tym trzech krajów należących do Unii Europejskiej, tj. Litwy, Łotwy i Estonii. Obywatele pozostałych 23 państw członkowskich, choćby legitymowali się warunkami przewidzianymi w art. 2 projektu, nie mają prawa do otrzymania Karty Polaka. W tym zakresie mamy więc do czynienia z bezpośrednią dyskryminacją ze względu na obywatelstwo, która jest zakazana przez art. 12 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Wskazana niezgodność może zostać usunięta poprzez rozszerzenie katalogu państw, których obywatele mogą ubiegać się o Kartę Polaka o co najmniej pozostałe państwa członkowskie

Unii Europejskiej, Konfederację Szwajcarską i państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Pragnę również zwrócić uwagę na art. 23 projektu dotyczący rejestru i ewidencji przyznaných i unieważnionych Kart Polaka, w tym regulujący gromadzenie danych osobowych osób, którym przyznano Kartę Polaka. Dane określone w art. 23 projektu należy uznać za wrażliwe, rejestr zawierający te dane jest natomiast bazą danych osobowych i powinien podlegać ustawie o ochronie danych osobowych. W celu zapewnienia zgodności z prawem wspólnotowym, w tym z dyrektywą 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych, zasady tworzenia i przekazywania danych osobowych należy poddać pod reżim ustawy o ochronie danych osobowych.

Pozostawienie projektu w obecnym kształcie powoduje w powyższym zakresie niezgodność z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie, odnosząc się do wniosków mniejszości zawartych w sprawozdaniu, pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedstawione wnioski mniejszości są zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Mariusz Błaszczak
Minister – członek Rady Ministrów
Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów